

OLINKO DELORKO

RAD KAO PRATILAC I POTICATELJ NARODNE POEZIJE U DALMACIJI

U pismu od 10. svibja 1892. kojim je popratio svoju rukopisnu zbirku »Hrvatske narodne pjesme s otoka Hvara«¹, upućenu Matici hrvatskoj u vezi s njezinim pozivom god. 1877. na sakupljanje narodnih pjesama, Luka Lucić Bervaldi, spominje ovo: »U ovom kraju najveći je udarac dopao narodnu pjesmu, kad nam je uz veliku navalicu naplila strana industrija i trgovina — osobito brašnom — naša brda i doline, te se radi toga povrgoše domanjska² žrvnja (žôrna) na kojima su ženske mlile uz svakakve pjesme po svu u boga noć. A na taj način pjesma se širila i presađivala u narodu.«

L. Lucić Bervaldi je bio u to vrijeme učitelj u Starigradu i svu gradu za tu svoju vrijednu zbirku sakupio je u drevnom gradiću Petra Hektorovića. I zacijelo se podatak o kretanju žrvnjeva u prvom redu odnosi na Starigrad, ali to ne znači da »žôrna« nisu i u drugim mjestima otoka Hvara [da se je npr. u Brusju pjevalo uz »žôrna« još uoči prvoga svjetskog rata, saopćio nam je osobno god. 1963. Brušanin Pere Dulčić, pravnik, čakavski pjesnik, rođ. 1906.] vršila ulogu promicatelja naše narodne poezije. I ne samo otoka Hvara nego i drugih naših otoka: Visa, Šolte, Čiova i dr.

Potvrdu npr. za otok Vis, pisac ovih redaka naći će god. 1962. [70 godina kasnije od Lucića Bervaldija] u riječima vrsne kazivačice iz Podstražja Jele Vojković, rođ. Vojković, stare 84 godine, koja mu je — objašnjavajući od koga je naučila pjesmu: »Kad se ženi Žarkovića Meme« — izjavila: »Tu je pismu moj pokojan brat Ivanko Vojković kanta za žôrnjima kâ' se mlila šenica — i od šenice se ji krû.« To znači da su i muškarci okretali žrvnjeve, a da to nisu radile samo žene. I Jele Vojković je prema vlastitom priznanju obavljala taj posao uz pjesmu, i jedan dio nekih svojih balada i romanca otpjevala tako da je pomicala desnu ruku kao da vrti žrvanj i to je njezino pjevanje [vrlo siromašno melodijom] bilo inače od izvanredna dojma.³

¹ Rkp. Odbora za narod. život i običaje JAZU u Zagrebu, sig. MH 49.

² Domaća.

³ O. Delorko, Narodne pjesme otoka Visa, 1962, rkp. zbir. INU, br. 392, str. II [v. »Popratnu riječ«].

Ali nije samo rad uz žrvnjeve pratio našu narodnu poeziju, pratile su je i druge vrste poslova. Jedan od najživotvornijih bio je svakako i onaj na paši, kad su djevojčice i djevojke, predući učile pjesme od starih pa i vrlo starih žena zabavljenih istim poslom.⁴

Ali pjevale su dalmatinske pastirice i da ne zaspe, pa da im za spavanja ovce ne uteku. Nisu, dakle, one čuvajući ovce uvijek samo plele ili prele. Evo kako nam opisuje Matija Pašara, rođ. Mrvica, s otoka Žirja [Šibenski arhipelag] što joj je bila dužnost dok je čuvala ovce: »Malo šume⁵ pokupit i pivat — to nam je bija sav posâ«. Pa dalje »Pivali bi da ne zaspemo, da nam ovce ne uteku«. ⁶ Ista nas je ova kazivačica upozorila da kod njih, tj. na otoku Žirju: »Ženske pasu ovce dok se ne udaju«. Međutim, mi smo doznali u drugim nekim krajevima Dalmacije da ih pasu i kad su već stare. Tako je u svojoj visokoj dobi izvodila ovce na pašu i čuvala ih i već spomenuta [vidi bilješku ispod teksta 4] Šimaka Stupin, rođ. Bumbak [s otoka Prvića], ona se, štoviše, vodeći ovce kući i koreći ih zbog jogunasta držanja, sjetila i jednoga stiha romance koju je poslije pisac ovih redaka od nje i zabilježio.⁷ Uz to Vinka Radić, rođ. Vidović iz Svevida [okolica Marine kod Trogira] rekla nam je god. 1959. da je svoje pjesme naučila od starih žena »po čobansku«. A neku staricu iz Arbanije [otok Čiovo] god. 1959. — inače prema podacima samih mještana vrlo vještu u kazivanju narodnih pjesama — nismo mogli pronaći samo zato što je bila negdje s ovcama na paši, ali nitko nije znao tačno gdje.

I branje odnosno kupljenje maslina davalo je prilike ženama u jednom dijelu Dalmacije da se istaknu poznavanjem znatnog broja narodnih pjesama. Tako je npr. Anđelka Zorić, iz Božave na Dugom otoku, kazala god. 1954. da je najveći broj pjesama naučila dok je kao dijete kupila masline. Njoj je, naime — kao i ostaloj djeci koja su bila zauzeta tim poslom — majka kazivala narodne pjesme da bi je zabavila, pa ona lakše sakupila dragocjeni plod.⁸ I u Zlarinu [otok u neposrednoj blizini Šibenika] najviše se pjevalo kad bi se brale masline.⁹ I u Kalima na otoku Ugljanu mnogo se narodnih pjesama pjeva za vrijeme berbe maslina, pogotovo kad su lijepi dani. Međutim, ako je oblačno vrijeme [što vjerojatno znači ako pada kiša] onda nitko ne pjeva. Berba maslina većinom se obavlja u mjesecu studenom, a kadikad traje i po tri mjeseca pa se zna protegnuti sve do ožujka iduće godine, osobito ako masline

⁴ Što se tiče važnosti pastirskoga zanimanja za razvitak i širenje naše narod. poezije, pogledaj među ostalim pjesme Matije Šešelje iz Zaglava na Dugom otoku u rkp. zbir. MH. br. 56 i u rkp. zbirkama INU, br. 133 i 227; zatim pjesme Sinke Roče iz Vodica u rkp. zbir. INU br. 222; pjesme Šimake Stupin rođ. Bumbak s otoka Prvića kraj Šibenika u rkp. zbirci INU, br. 310 itd.

⁵ Šiblja, grančica

⁶ O. Delorko, Narodne pjesme s nekih šibenskih otoka [Prvić, Kaprije, Žirje i Primošten], 1957/58, rkp. zbir. INU, br. 310, str. 6 [v. »Popratnu riječ«].

⁷ O. Delorko, o. c. str. 7 [v. »Popratnu riječ«, br. pjes.: 20.

⁸ O. Delorko, Narodne pjesme s nekih zaderskih otoka, 1954., rkp. zbir. INU, br. 166, str. 1 [v. »Popratnu riječ«].

⁹ O. Delorko, Narodne pjesme s nekih šibenskih otoka [Zlarin i Murter], 1955., rkp. zbir. INU, br. 202, str. 6 [v. »Popratnu riječ«].

obilno urode.¹⁰ I Jovanina [Giovannina, Ivanica] Bezić iz Grohota [otok Šolta] kazala nam je god. 1960. da se u njih pjevalo kad su se kupile masline.¹¹ I uz branje smokava i njihovo pripremanje za sušenje pjevale su se narodne pjesme. Potvrdu za to dobili smo 1955. od Lucije Mić [rođ. 1920.] iz Tijesnoga [otok Murter].¹² Da se pjevalo pri branju smokava, obavijestila nas je god. 1957. Kata Radovčić, rođ. Radovčić iz Kaprija [otok Šibenskog arhipelaga].¹³ I pri mljevenju maslina, odnosno pravljenju ulja pjevale bi se pjesme, kako smo to mogli čuti u Tkonu [otok Pašman] od Ante Smoljana koji nam je 1958. kazivao da se u Tkonu najviše pjevalo kad bi se pravilo ulje.¹⁴ O tome da su se pri tiještenju ulja pjevale narodne pjesme obavještava nas i Šibenčanin J. Šižgorić u XV st. u svome djelu »De situ Illyriae«, kad kaže: »I vrteći tijesak za cijedenje ulja izmišljaju ekloge, te bi rekao da ih stvaraju Dameta i Menalka pred Palemonom.« (v. »Grada«, knj. 2., str. 11, Zagreb 1899. Izd. JAZU).

Od poslova koji su posebno pratili narodnu poeziju treba još spomenuti i branje buhača. Već spomenuta Kata Radovčić, starica od 86 godina iz Kaprija, kazala je ovo u vezi s tim radom: »Pivala bi' kad bi buhar čupala...«¹⁵ Da se za branja buhača pjevalo, zna i Ante Radić [rođ. 1878.] iz Gornjeg Okruga [otok Čiovo]. Njegove riječi, da nas upozna s tom činjenicom, glasile su: »Kad su brali buvar, onda bi pivali.«¹⁶

I branje perunike npr. u Dračevu selu [Rijeka dubrovačka] bilo je životvorno za razvijanje i širenje narodne poezije. Mare Živković, rođ. Knego, starica od 72 godine, upućuje nas 1962. u to: »Perušale bi lovoriku, bilo nas je dosta, pa bi pjevale.«¹⁷

I okopavanje vinograda, pa posipanje loze sumporom, zatim »trganje« grožđa, pružalo je priliku nekim dalmatinskim ženama da pjevaju narodne pjesme. Tako nam je Kata Torre, rođ. Mardešić, iz Komize, god. 1962. rekla da je ona za takvih poslova naučila pjesme koje je znala. Za žene koje su je te pjesme naučile, evo što je kazala: »One koje su pivale, šve su izumrle. Bile su iz Komize. Milota i' je bilo slusati!«¹⁸ I Perina Sviličić, iz Podšpilja [otok Vis] naučila je svoje pjesme u vinogradu.¹⁹ I već

¹⁰ O. Delorko, Petnaest hrvatskih narod. pjesama s otoka Ugljana i Pašmana, 1958., rkp. zbir. INU, br. 300, str. 6 [v. »Popratnu riječ«].

¹¹ O. Delorko, Narodne pjesme s otoka Šolte i Čiova, 1960., rkp. zbir. INU br. 356, str. I [v. »Popratnu riječ«].

¹² O. Delorko, Narodne pjesme s nekih šibenskih otoka [Zlarin i Murter], 1955., rkp. zbir., INU, br. 202, str. 7 [v. »Popratnu riječ«].

¹³ O. Delorko, Narodne pjesme s nekih šibenskih otoka [Prvić, Kaprije, Žirje i Primošten], 1957/58., rkp. zbir. INU, br. 310, str. 9 [v. »Popratnu riječ«].

¹⁴ O. Delorko, Petnaest hrvatskih narodnih pjesama s otoka Ugljana i Pašmana 1958., rkp. zbir. INU, br. 300, str. 6 [v. »Popratnu riječ«].

¹⁵ O. Delorko, Narod. pjesme s nekih šibenskih otoka [Prvić itd.], 1957/58, rkp. zbir. INU, br. 310, str. 9 [v. »Popratnu riječ«].

¹⁶ O. Delorko, Narodne pjesme s otoka Šolte i Čiova. 1960, rkp. zbir. INU, br. 356, str. IV [v. »Popratnu riječ«].

¹⁷ O. Delorko, Narodne pjesme iz Župe i Rijeke dubrovačke, 1962., rkp. zbir. INU, br. 391, str. VI [v. »Popratnu riječ«].

¹⁸ O. Delorko, Narod. pjesme otoka Visa. 1962., rkp. zbir. INU, br. 392, str. II [v. »Popratnu riječ«].

¹⁹ O. Delorko, o. c., str. V [v. »Popratnu riječ«].

spomenuti Pere Dulčić iz Brusja, na otoku Hvaru, zna da se pjevalo za vrijeme branja grožđa. On nam je naveo i jednu kratku pjesmu koja se odnosi isključivo na samu berbu kao takvu:

»Targáčice, tãrgojte ga hlôdon!«
»»Gospodôrû, ne môremo glôdon:
kolačící kakô rogačící,
sardêlice kakô smargôrice!««

(Smargôrice su stonoge).

I Pepa Medanić, kazivačica narodnih umotvorina, koja je pjevala god. 1887. u Bakru Krsti Pavletiću zanimljivu narodnu pjesmu s motivom koji je nalik grčkom mitu o nesretnim sestrama Prokni i Filomeli, potvrdila je da je tu pjesmu pjevala i neka pokojna N. kad je još bila djevojka među svojim vršnjakinjama na perilu i »na trgadbe« (berbi grožđa). (V. K. Pavletić, »Grčka priča o Prokni i Filomeli kod Hrvata«, Vienac 1894, str. 364.). Doduše Bakar se ne nalazi u Dalmaciji, ali se nalazi na onom dijelu Jadrana koga nastavaju Hrvati kao i Dalmaciju o kojoj je riječ.

I drugi poljski radovi pomogli su razvitku i širenju tradicionalne poezije, tako npr. kosidba i žetva. U vezi s tim radovima kazala nam je starica Jele Grbić, rođ. Dedo, iz Osojnika [Rijeka dubrovačka] god. 1962. ovo: »Dok bi žnjele žito ili plevlje travu — sve bi pjevale!«²⁰ I sijanje pšenice obavljalo se uz pjesmu. To nam je god. 1962. starica Kate Mišić, rođ. Milosavljević, iz Čibače [Župa dubrovačka] potvrdila ovim riječima: »Kad bi se sijala pšenica u Kisića,²¹ pjevalo bi se!«²²

Da se uz žetvu pjevalo, potvrđuju nam i dijelovi jedne pjesme (inače raširene u više varijanata) iz Konavala, zapisane god. 1961:

Razboje se mladi Banoviću,
on dozivje staru svoju majku:
»O starice moja mila majko,
sva u poju sazdrcla šenica,
sa šenice polijeće klasje,
svak je pobro bijelu šenicu,
a mi našu ni počeli nijesmo.
Ajde, majko, u kršne Kotare,
pa sakupi tridest žetvelica,
među njima Kosu Miljkovića,
a do Kose Jelu Rankovića,
one dvije Bogom posestrime,
jer bez Jele Kosa doći neće!«

²⁰ O. Delorko, Narodne pjesme iz Župe i Rijeke dubrovačke itd., str. VI [v. »Popratnu riječ«].

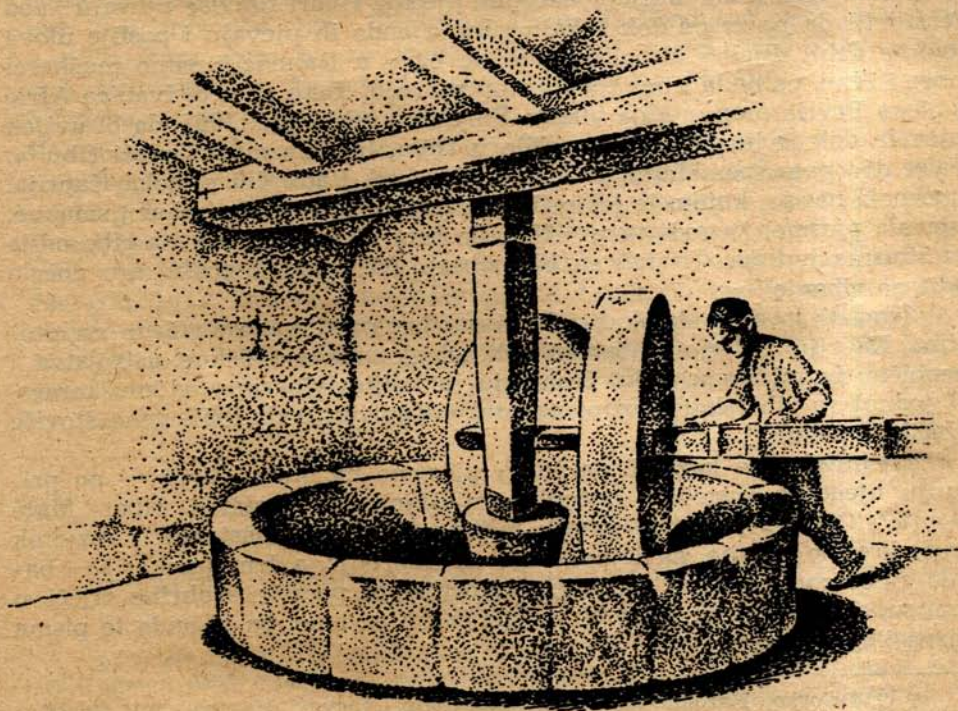
²¹ Nekad imućna obitelj toga kraja.

²² O. Delorko, Narodne pjesme iz Župe itd., str. VI (v. »Popratnu riječ«).

Majka je izvršila što ju je sin zamolio:

Kad svanulo i sunce granulo,
podranilo tridest žetvelica
u to poje malog Banovića,
sve su mlade šeno i veselo,
neka pjeva, a neka popijeva,
al ne pjeva Kosa Milkovića...²³

Da se pjevalo u Dalmaciji dok se radilo u polju, potvrdila nam je i stara žena Klara Šuškov, rođ. Radišić, iz Visa: »Kad bi u poju radili, onda bi divojke i mladići pivali pisme od boja, da im vrime projde²⁴.«

Mlinica za tiještenje maslina. Majkovi (Dubrovačko primorje)

Crtež prof. Živka Kljakovića

Ali bilo je i težih poslova, u nekim krajevima Dalmacije, koje je pratila pjesma (istina, ni vrtenje »žorna« nije bio baš lak posao) kao što je nošenje fraške (gramja, šiblja) na otoku Šolti. Žene, naime, po čitave dane beru »frašku« i nose je na leđima za vatru na kojoj se od

²³ O. Delorko, Narodne pjesme iz Konavala, 1961, rkp. zbir. INU, br. 381, br. pjes.: 83. Kazivala je Ane Đerđi, rođ. Đurković, iz Jesenice iznad Cavtata, stara 51 g.

²⁴ O. Delorko, Narodne pjesme otoka Visa itd., str. I i II [v »Popratnu riječ«].

vapnenca (koga ima mnogo na otoku) pravi klačina (vapno). I pri tom nošenju »fraške« (koje bude dosta i s priličnom težinom) one onda pjevaju.²⁵

Isto su tako žene u Župi (neposredna okolica Dubrovnika) pjevale kad bi išle iz svojih sela u obližnje gradove Dubrovnik, Trebinje da nešto prodaju, jer bi im tako vrijeme u hodu brže prošlo.²⁶

I posao oko ribarenja pružao je priliku da se pjevaju pjesme u pojedinim krajevima Dalmacije. (Uostalom i prvi kazivači, za koje znamo, naših narodnih pjesama bili su ribari i četiri pjesme koje su oni pjevali, a P. Hektorović ih zabilježio i unio u svoje »Ribanje«, 1568, predstavljaju i danas, i s čisto umjetničkoga stajališta, neobično uspjele priloge.) U mjestu Kali (otok Ugljan) narodne pjesme ribari najviše pjevaju »pod feralom«, da ne zaspe dok čekaju ribu, a onda ih pjevaju i poslije ulova kad se dobit dijeli.²⁷ Ribolovom se ne bave u Dalmaciji samo muškarci nego i žene, pa onda i one loveći ribu pjevaju. Tako nam je Ivanica Afrić s otoka Prvića (neposredna blizina Šibenika) rekla god. 1957. da bi uvijek pjevala dok je bila djevojka: »Bilo u trsju, bilo na moru loveći ribu²⁸«. I već dva puta spomenuta Kata Radovčić, rođ. Radovčić, s otoka Kaprija, upoznala nas je kojom je još prilikom, osim dok je brala buhač i smokve, pjevala pjesme, kazavši nam: »Naučila sam pisme kad san na ribe odila sa starima judima. Ti judi su bili ribari. Od petnajst godin' san počela odit na ribanje²⁹.«

Iznoseći ovaj podatak htjeli bismo istaknuti kako su žene na otocima Kapriju i Žirju (Šibenski arhipelag) snažna fizičkog ustrojstva i neobično izdržljive u radu. Smatraju ih boljim ribarima od muškaraca. U jednoj su ribarskoj družini na otoku Kapriju, god. 1957, žene štoviše tvorile i većinu.³⁰

Izvanredan je kazivač narodnih pjesama na otoku Žirju — po pričanju njegovih susjeda i općenito mještana — postariji ribar Mate Dobra.³¹ On drži ribarski posao toliko važnim za nastanak i razvitak tradicionalne poezije, da je povezuje uz ribarenje, a žene (makar se i bavile ribolovom) smatra samo prenosiocima te poezije. Dobrine riječi u tom smislu glasile su: »One bi slušale ča mi pivamo, pa bi onda te pisme raznosile u gore.«³²

²⁵ O. Delorko, Narodne pjesme s otoka Šolte i Čiova itd., str. I i II [v. »Popratnu riječ«].

²⁶ O. Delorko, Narodne pjesme iz Župe i Rijeke dubrovačke itd., str. VI [v. »Popratnu riječ«].

²⁷ O. Delorko, Petnaest hrvatskih narod. pjesama s otoka Ugljana i Pašmana itd., str. 5 i 6 [v. »Popratnu riječ«].

²⁸ O. Delorko, Narodne pjesme s nekih šibenskih otoka (Prvić itd.), str. 5. [v. »Popratnu riječ«].

²⁹ O. Delorko, o. c., str. 8 i 9 [v. »Popratnu riječ«].

³⁰ O. Delorko, Narodne pjesme s nekih šibenskih otoka (Prvić itd.), str. 8 [v. »Popratnu riječ«].

³¹ O. Delorko, o. c., str. 6 [v. »Popratnu riječ«].

³² Ono »u gore« vjerojatno znači čuvajući ovce po pojedinim gorovitim predjelima otoka.

I u Sustjepanu (Rijeka dubrovačka) posao u vezi s ribolovom obavljao se uz pjevanje narodnih pjesama kako nas o tome god. 1962. obavješćuje starica Luce Gardašanić, rođ. Kuničić: »Pjevale bi uz vito³³ kada bi napravili teg za hitat ribu«. ³⁴

Da smo se pozabavili u ovom kraćem ogledu radom kao pratiocem i poticateljem narodne poezije u nekim krajevima Dalmacije (a posebno na nekim otocima, dosad slabo ili nikako ispitanim), naveo nas je vrlo velik broj uspješnih tradicionalnih pjesama koje su u tim krajevima nađene. I dakako ne pjesama naučenih iz čitanaka ili pjesmarica nego pjesama naučenih iz usta samoga naroda dok se obavljao neki posao. Pjesme koje su naučene u čitankama i sličnim publikacijama od onih koje su naučene slušanjem za različitih seljačkih radova³⁵, razlikuje i sam puk. Tako je npr. one prve god. 1961. Tomažina Parun iz Srednjeg sela (otok Šolta) nazvala štampanim, a ove druge prirodnim³⁶, a god. 1962. Mare Lukšić, rođ. Miloslavić, iz Mokoša (Rijeka dubrovačka) one prve pjesmama iz čitanaka, a ove druge poljskim³⁷ itd.

Koliko ljudi (osobito žene) u nekim krajevima Dalmacije vole narodne pjesme, najbolje nam pokazuju ove riječi Mike Županović, starice od 70 godina, iz Rogoznice (okolica Šibenika), izrečene god. 1959: »Pri bi žene zaboravile blagovati³⁸ radi pisama³⁹.« A zatim i događaj koji je u vezi s bilježenjem narodnih pjesama doživio pisac ovih redaka u Malom Ižu god. 1953. kad su žene, koje su mu htjele kazivati narodne pjesme, stajale u dugom nizu pred kućom, u kojoj se bio smjestio, nestrpljive da na njih dođe red. Onda nije čudo što su takve žene i svoj fizički rad, pa često i onaj vrlo težak, pratile pjesmama i nastojale da im te pjesme svojom ugodom olakšaju tegobu povezanu uz taj rad.

RIASSUNTO

IL LAVORO ACCOMPAGNATORE E STIMOLATORE DELLA POESIA POPOLARE IN DALMAZIA

Da questo studio, in cui è posto in rilievo lo stretto rapporto che intercorre tra il lavoro fisico e la poesia popolare della Dalmazia, si può dedurre che in determinate aree dalmate (le isole di Lesina, Lissa, Zlarin, Zirje, Isola Grossa) è rilevante il contributo dato dalle fatiche dei contadini e dei pescatori alla recitazione

³³ Vitlo.

³⁴ O. *Delorko*, Narodne pjesme iz Župe i Rijeke dubrovačke itd., str. VI [v. »Popratnu riječ«].

³⁵ Obreda, običaja, igara i različitih oblika dokolice kao pratioca i promicatelja narodne poezije ovdje se nismo dodirnuli.

³⁶ O. *Delorko*, Narod. pjesme s otoka Šolte i Čiova itd., str. III [v. »Popratnu riječ«].

³⁷ O. *Delorko*, Narodne pjesme iz Župe i Rijeke dubrovačke itd., str. VI [v. »Popratnu riječ«].

³⁸ Jestli.

³⁹ Isti, Narodne pjesme iz okolice Drniša i Trogira itd., str. XI [v. »Popratnu riječ«].

poetica orale. L'autore comincia con il far riferimento a quanto nel 1898 scriveva alla Matica hrvatska Lučić Bernaldi (raccoltitore di canzoni popolari della isola di Lesina) in una lettera con la quale, oltre ad accompagnare il materiale da lui raccolto, ricordava le molte canzoni popolari cantate dalle donne mentre macinavano a mano il grano. I canti popolari si cantavano anche mentre si svolgevano altri diversi lavori, per esempio, la raccolta e la spremitura delle olive, la falciatura dell'erba, la raccolta di piante pregiate [crisantemo e lauro] e la vendemmia. Dopo di che l'autore si sofferma sulle canzoni che si cantavano durante la pesca, con'era costume, per esempio, tra i pescatori di Žirje e di altre isole, alle fatiche dei quali partecipavano anche le donne dimostrandosi talvolta più tenaci e resistenti dei loro uomini. Nè bisogna dimenticare, osserva l'autore, che P. Hektorović nel XVI secolo trascrisse proprio dalla poesia popolare dei pescatori di Lesina quattro meravigliose canzoni e le incluse nella sua principale opera. L'autore pone in luce altresì l'importanza folkloristica dei canti con cui le contadine dalmate che portavano nei centri urbani dai villaggi i prodotti agresti animavano i loro percorsi più o meno lunghi.